

Predhovor	9
O autoroch	11
Zoznam použitých skratiek	15

1. Štát ako tradičný subjekt medzinárodného práva 21

1.1	Vznik a uznanie	23
1.1.1	Vznik štátu	23
1.1.2	Uznanie štátu	24
1.1.3	Uznanie vlády	28
1.2	Základné práva a povinnosti štátu	30
1.3	Klasifikácia štátov	34
1.3.1	Delenie podľa rozsahu suverenity	34
1.3.1.1	Suverénne štáty	34
1.3.1.2	Závislé (polo suverénne) štáty	35
1.3.2	Delenie podľa vnútornej štruktúry	39
1.3.2.1	Jednotné štáty	39
1.3.2.2	Zložené štáty	40
1.4	Suverenita a jurisdikcia štátu	43
1.4.1	Suverenita štátu	43
1.4.1.1	Prejavy suverenity štátu	45
1.4.1.2	Obmedzenia suverenity a územné jednotky <i>sui generis</i>	49
1.4.1.2.1	Vazalské štáty, protektoráty a kapitulačné režimy	49
1.4.1.2.2	Koloniálne a mandátne územia	50
1.4.1.2.3	Poručenské a nesamosprávne územia	51
1.4.1.2.4	Medzinárodná správa OSN	51
1.4.1.2.5	Územné jednotky <i>sui generis</i>	52
1.4.1.2.6	Vojenská okupácia	53
1.4.2	Jurisdikcia štátu	54
1.4.2.1	Normatívna a vynuovacia jurisdikcia	55
1.4.2.2	Civilná a trestná jurisdikcia	57
1.4.2.3	Teritoriálna jurisdikcia	58
1.4.2.4	Personálna jurisdikcia	59
1.4.2.5	Ochranná jurisdikcia	60
1.4.2.6	Univerzálna jurisdikcia	60
1.4.2.7	Jurisdikčný konflikt	62
1.4.2.8	Výnimky z jurisdikcie	63

1.5	Zánik štátu a jeho právne následky	69
1.5.1	Sukcesia	70
1.5.1.1	Sukcesia vo vzťahu k medzinárodným zmluvám	73
1.5.1.2	Sukcesia vo vzťahu k štátnemu majetku	76
1.5.1.3	Sukcesia vo vzťahu k štátnym archívom	78
1.5.1.4	Sukcesia vo vzťahu k štátnym dlhom	79

2. Medzinárodnoprávny status územia a ochrana prostredia 85

2.1	Základné vymedzenie a medzinárodnoprávne princípy viažuce sa k územiau	87
2.2	Územie štátu	91
2.2.1	Štátne územie, územná suverenita a územná výsosť	91
2.2.2	Nadobúdanie, prevod a strata štátneho územia	96
2.2.3	Vymedzenie štátneho územia	103
2.2.3.1	Štátne hranice	104
2.2.3.2	Pohraničné pásma a režimy	109
2.2.4	Zemský povrch, podzemný priestor a vnútorné vodstvo	111
2.2.5	Pobrežné more a ďalšie morské pásma	115
2.2.5.1	Vývoj právnej úpravy	115
2.2.5.2	Právny režim pobrežného mora	118
2.2.5.3	Priláhlé pásmo	124
2.2.5.4	Výlučná ekonomická zóna	126
2.2.5.5	Kontinentálny šelf	127
2.2.6	Vzdušný priestor	129
2.2.7	Fiktívne územie štátu	132
2.2.8	Arktída	134
2.3	Priestory medzinárodného záujmu	135
2.3.1	Medzinárodné rieky	136
2.3.2	Medzinárodné prielavy	137
2.3.3	Medzinárodné úžiny	138
2.4	Medzinárodné priestory	139
2.4.1	Šíre more	140
2.4.2	Morské dno a podložie za hranicami národnej jurisdikcie a práv	145
2.4.3	Antarktída	146
2.4.4	Kozmický priestor a nebeské telesá	148
2.5	Medzinárodnoprávna ochrana životného prostredia	151

3. Obyvateľstvo štátu 161

3.1	Zloženie obyvateľstva štátu	161
3.2	Právne postavenie štátnych príslušníkov	163
3.2.1	Štátna príslušnosť	164

3.2.1.1	Spôsoby nadobudnutia štátnej príslušnosti	165
3.2.1.2	Zánik štátnej príslušnosti	167
3.2.1.3	Viacnásobná štátna príslušnosť	168
3.2.1.4	Štátna príslušnosť právnických osôb	169
3.2.1.5	Štátna príslušnosť lodí a lietadiel	170
3.2.1.6	Občianstvo Európskej únie	171
3.2.2	Arbitrážne konania	171
3.3	Právne postavenie cudzincov	172
3.3.1	Extradícia	175
3.3.1.1	Extradícia a odovzdávanie osôb na medzinárodnej úrovni	179
3.3.2	Azyl na medzinárodnoprávnej úrovni	180
3.3.3	Medzinárodnoprávna ochrana utečencov	181
3.3.4	Diplomatická ochrana	186
3.4	Právne postavenie osôb bez štátnej príslušnosti	190

4. Medzinárodná ochrana ľudských práv 197

4.1	Úvod do konceptu ľudských práv v rámci medzinárodného práva	199
4.2	Ochrana ľudských práv pod záštitou OSN	200
4.2.1	Systém ochrany ľudských práv založený Chartou OSN	201
4.2.1.1	Systém ochrany ľudských práv hlavnými orgánmi OSN ..	201
4.2.1.2	Systém ochrany ľudských práv špecializovanými organizáciami pridruženými k OSN	203
4.2.1.3	Systém ochrany ľudských práv na pôde Rady OSN pre ľudské práva	204
4.2.2	Zmluvný systém ochrany ľudských práv pod záštitou OSN	207
4.3	Regionálne systémy ochrany ľudských práv	218
4.3.1	Európsky regionálny systém ochrany ľudských práv	218
4.3.1.1	Ochrana ľudských práv v rámci Rady Európy	219
4.3.1.1.1	Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd	219
4.3.1.1.2	(Revidovaná) Európska sociálna charta	229
4.3.1.2	Ochrana ľudských práv v rámci Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe	231
4.3.1.3	Ochrana ľudských práv v rámci Európskej únie	234
4.3.2	Medziamerický regionálny systém ochrany ľudských práv	237
4.3.3	Africký regionálny systém ochrany ľudských práv	243
4.3.4	Regionálny systém ochrany ľudských práv v arabských štátoch	247
4.3.5	Ázijský regionálny systém ochrany ľudských práv	248
4.4	Univerzálny a európsky systém ochrany práv menšín	249
4.5	Ochrana práv pôvodného obyvateľstva	255

5. Štátne orgány pre medzinárodné styky 261

5.1	Vymedzenie a klasifikácia štátnych orgánov pre medzinárodné styky	262
5.1.1	Kategória „netradičných orgánov“	264
5.2	Vnútroštátne orgány pre medzinárodné styky	266
5.2.1	Hlava štátu	266
5.2.2	Vláda	268
5.2.3	Minister zahraničných vecí	268
5.2.4	Parlament	269
5.2.5	Iné vnútroštátne orgány pre medzinárodné styky	270
5.3	Zahraniczne orgány štátu pre medzinárodné styky	270
5.3.1	Diplomatická misia	270
5.3.1.1	Zriadenie diplomatickej misie a členovia jej personálu	274
5.3.1.2	Diplomatické výsady a imunity	278
5.3.1.3	Skončenie funkcie diplomatického zástupcu, prerušenie diplomatických stykov a zákaz diskriminácie	285
5.3.2	Osobitná misia	287
5.3.3	Stále misie pri medzinárodných organizáciách	292
5.3.4	Delegácia na zasadaní orgánu medzinárodnej organizácie alebo na medzinárodnej konferencii	294
5.3.5	Vojenská jednotka, loď a lietadlo	295
5.3.6	Konzulárny úrad	296
5.4	Štatút diplomatického kuriéra a diplomatickej batožiny nesprevádzanej diplomatickým kuriérom	309

6. Medzinárodné zmluvné právo 315

6.1	Pramene medzinárodného zmluvného práva	316
6.2	Základné pojmy súvisiace s medzinárodným zmluvným právom	322
6.3	Uzatváranie medzinárodnej zmluvy	322
6.3.1	Rokovanie a prijatie textu medzinárodnej zmluvy	323
6.3.1.1	Štruktúra a jazyk medzinárodnej zmluvy	325
6.3.1.2	Alternácia a podpisový alternát	326
6.3.2	Overenie (autentifikácia) textu medzinárodnej zmluvy	326
6.3.3	Vyjadrenie súhlasu štátu byť viazaný medzinárodnou zmluvou	328
6.3.4	Predbežné vykonávanie medzinárodnej zmluvy	330
6.3.5	Výhrady k medzinárodným zmluvám	330
6.3.6	Nadobudnutie platnosti medzinárodnej zmluvy	331
6.4	Dodržiavanie medzinárodnej zmluvy	331
6.5	Vykonávanie medzinárodnej zmluvy	332
6.6	Výklad medzinárodnej zmluvy	332
6.7	Vzťah medzinárodnej zmluvy k tretím štátom	334

6.8	Zmena medzinárodnej zmluvy	334
6.9	Neplatnosť, prerušenie plnenia a zánik medzinárodnej zmluvy	335
6.9.1	Neplatnosť medzinárodnej zmluvy	335
6.9.2	Zánik medzinárodnej zmluvy a prerušenie medzinárodnej zmluvy	336
6.9.3	Právne následky neplatnosti medzinárodnej zmluvy, zániku medzinárodnej zmluvy alebo prerušenia jej vykonávania	338
6.10	Oblasti, na ktoré sa nevzťahuje Viedenský dohovor o zmluvnom práve	339
6.11	Depozitár medzinárodnej zmluvy	339
6.12	Správy a oznámenia štátov, oprava chýb v texte medzinárodnej zmluvy	340
6.13	Registrácia a publikácia medzinárodnej zmluvy	341
6.14	Prílohy a protokoly k medzinárodnej zmluve	341
6.15	Niektoré praktické aspekty rokovania o medzinárodnej zmluve	341
6.15.1	Smernica pre rokovanie	341
6.15.2	Zásady diplomatického rokovania	342
6.15.3	Stratégia a taktika pro rokovaní o medzinárodnej zmluve	343

7. Právo medzinárodných orgánov a organizácií 349

7.1	Pojmové vymedzenie	350
7.2	Medzinárodné orgány	352
7.3	Medzinárodné organizácie	353
7.3.1	Klasifikácia	354
7.3.2	Štruktúra	355
7.3.3	Sídlo	357
7.3.4	Financovanie	358
7.3.5	Výsady a imunity	358
7.4	Organizácia spojených národov	360
7.5	Regionálne medzinárodné organizácie	368
7.5.1	Rada Európy	368
7.5.2	Organizácia amerických štátov	371
7.5.3	Liga arabských štátov	372
7.5.4	Africká únia	373
7.5.5	Združenie národov juhovýchodnej Ázie	374

8. Medzinárodné právo ozbrojených konfliktov 381

8.1	Pojmové vymedzenie a historický vývoj	382
8.1.1	Historický vývoj ius ad bellum a ius in bello	382
8.1.2	Pojem agresia – vývoj, definícia	384
8.2	Pramene medzinárodného práva ozbrojených konfliktov	386

8.3	Základné zásady medzinárodného práva ozbrojených konfliktov	389
8.4	Vojnový stav	390
8.4.1	Začiatok vojny	390
8.4.2	Právne dôsledky vojnového stavu pre bojujúce strany	392
8.4.2.1	Všeobecné právne účinky	392
8.4.2.2	Účinky vojnového stavu na právne postavenie nepriateľských cudzincov a majetku	393
8.4.3	Neutralita počas ozbrojeného konfliktu a v čase mieru	395
8.4.3.1	Obyčajná vojnová neutralita	395
8.4.3.2	Trvalá neutralita	398
8.4.4	Vojnová oblasť	400
8.4.5	Ozbrojené sily	401
8.4.6	Vojnová okupácia	405
8.5	Pravidlá ozbrojených vnútroštátnych (občianskych konfliktov)	407
8.5.1	Zastavenie vojnových akcií a ukončenie vojny	407
8.6	Ženevské právo – humanitárne právo stricto sensu	409
8.6.1	Pojem medzinárodného humanitárneho práva	409
8.6.2	Ženevské právo a chránené osoby - ochrana obetí vojny	410
8.6.2.1	Ženevský dohovor o zlepšení osudu ranených a chorých príslušníkov ozbrojených síl v poli	411
8.6.2.2	Ženevský dohovor o zlepšení osudu ranených, chorých a stroskotancov ozbrojených síl na mori	412
8.6.2.3	Ženevský dohovor o zaobchádzaní s vojnovými zajatcami	413
8.6.2.4	Ženevský dohovor o ochrane civilných osôb	416
8.6.2.5	Dodatkový protokol I a II	418

9. Medzinárodné trestné súdnictvo

423

9.1	Osobitosť medzinárodného trestného práva	425
9.2	Norimberský a Tokijský vojenský tribunál	425
9.3	Ad hoc medzinárodné trestné tribunály	430
9.3.1	Medzinárodný trestný tribunál pre bývalú Juhosláviu	430
9.3.1.1	Štruktúra ICTY	431
9.3.1.2	Jurisdikcia ICTY	432
9.3.2	Medzinárodný trestný tribunál pre Rwandu	434
9.3.2.1	Jurisdikcia ICTR	434
9.3.2.2	Štruktúra ICTR	435
9.4	Medzinárodný trestný súd	436
9.4.1	Vznik ICC	436
9.4.2	Štruktúra a zloženie ICC	437
9.4.3	Jurisdikcia ICC	437
9.4.4	Prípustnosť prípadov pred ICC	441

9.5	Zmiešané trestné tribunály	446
9.6	Imunita predstaviteľov štátov	448

10. Právo medzinárodnej bezpečnosti 457

10.1	Pojmové vymedzenie	458
10.1.1	Bezpečnosť	460
10.1.2	Medzinárodná bezpečnosť	461
10.1.3	Kolektívna bezpečnosť	462
10.1.4	Kolektívna sebaobrana	463
10.1.5	Odzbrojenie	465
10.2	Systém záruk medzinárodnej bezpečnosti	468
10.2.1	Zásady práva medzinárodnej bezpečnosti	469
10.3	Systém kolektívnej bezpečnosti	472
10.3.1	Projekt Mierovej organizácie kráľa Jiřího z Poděbrad	473
10.3.2	Spoločnosť národov	474
10.3.3	Organizácia spojených národov	479
10.4	Hrozby medzinárodnej bezpečnosti	485
10.4.1	Situácia v súčasnosti	485
10.4.2	Aktuálne hrozby medzinárodnej bezpečnosti	487
10.4.2.1	Medzištátne a vnútroštátne konflikty	491
10.4.2.2	Zbrane hromadného ničenia	494
10.4.2.2.1	Jadrové zbrane	495
10.4.2.2.2	Biologické (bakteriologické) zbrane	499
10.4.2.2.3	Chemické zbrane	500
10.4.2.3	Medzinárodný terorizmus	501
10.4.2.4	Medzinárodný organizovaný zločin	506
10.4.3	Záverom o hrozbách	509

Príloha: Zmluvná prax v Slovenskej republike 517